

434: Tekfirde İleri Gidenlere! -2-

Ömer Faruk

26 Şub, 2019

<https://ilimvecihat.com>

SORU

Selamun aleykum ve rahmetullahi ve berekatuhu hocam size bi sorum olacak İnşâallah. Sorum şudur eskiden bir iki yıl önce Cihad eden ve sonrada geri gelenler hep Muhaysini'yi dinleyin diyorlardı şimdi ise tekfir ediyorlar bu kardeşlere bi nasihatınız varmı?

CEVAP

(Cevabın birinci bölümü için bkz: [Tekfirde İleri Gidenlere! -1-](#))

...

Selefin ve Onlara Tabi Olan Âlimlerin Bid'at Ehline Karşı Tekfirleri Hususundaki Tutumları

b) Haricîler: İslam tarihinde hicrî 40 senesinde baş göstermiş ilk bid'atın sahipleri Haricîlerdir. Bilindiği üzere Osman (*radiyallahu anh*)'ın şehit edilmesinden sonra Müslümanlar ayrılığa düşmüş ve aralarında Sıffîn savaşı cereyan etmişti. Ali ve Muâviye (*radiyallahu anhuma*) bu ihtilafı çözmek için her iki taraftan birer hakem tayin etmek üzere anlaşmaya vardıklarında Haricîler: “*Hüküm vermek ancak Allah’a aittir*” ayetini öne sürerek Ali (*radiyallahu anh*)'a karşı çıkıp O'ndan ayrılmışlar ve O'nu, Muâviye'yi ve onlara tabi olanları, hakikatte büyük günah bile olmayan, hatta dinde gayet meşru olan bir sebepten ötürü tekfir etmişlerdi. Yani Haricîler çok alakasız bir gerekçeyle Ali (*radiyallahu anh*) gibi Allah Teâlâ'nın Müslüman dediği kimselere kâfir deyip onların kanlarını ve mallarını helal gördüler. Keza Haricîler, hiçten sebeplerle sahabenin önde gelenlerinden Osman, Talha ve Zübeyr (*radiyallahu anhum*)'u da tekfir etmişlerdi. Yine onlar, ehl-i sünnetin icmaen reddettiği “*büyük günah işleyenlerin kâfir olduğu*” inancına sahiplerdi. Onlar, Kur'ân'ın zahirine aykırı gördükleri hadisleri mütevatir derecesine ulaşmış olsalar dahi kabul etmiyorlardı. (Bkz: *Mecmû'u'l-Fetâvâ, İbn Teymiyye, 3/355*) Buna binaen -örneğin- zina eden evlinin recmedilmesi hükmünü inkar ediyorlardı. (Bkz: *A.g.e, 13/48*) Yine bu kimseler, bid'atlarında kendilerine muhalefet edenleri tekfir ediyor, onları mürted görüyorlardı. (Bkz: *A.g.e, 3/355, Fethu'l-Bârî, İbn Hacer, 12/313*)

Haricîlerin sapık ve bid'at ehli olduğunda ümmet icma etmekle birlikte ve inançlarının küfür/dinden çıkartıcı olmasıyla beraber ulema bunların tekfirinde ihtilaf etmişlerdir. âlimlerin geneli Haricîlerin Müslüman oldukları görüşündedir. Hatta Allâme İbn Teymiyye (*rahimehullah*), Ali ve diğer sahabilerin (*radiyallahu anhum*) Haricîleri tekfir etmediklerini belirttikten

sonra şunları söylemiştir: "... Sonra Ali onlara İbn Abbâs'ı (radiyallahu anhumâ) gönderdi. İbn Abbâs onlarla münazara etti ve onların yarısı döndü. Sonra Ali geriye kalanlarla savaştı ve onları yendi. Ama bununla birlikte onların zürriyetini esir, mallarını ganimet olarak almadı. Onlar hakkında Müseylemetu'l-Kezzâb ve benzerleri gibi sahabenin mürtedler hakkındaki tavrını takip etmedi. Bilakis Ali ve sahabenin Haricîler hakkındaki tutumu, sahabenin riddet ehline yönelik tutumundan farklıydı. Ve kimse bu konuda Ali'ye karşı gelmedi. İşte böylece Haricîlerin İslam dininden irtidad etmemiş (Müslüman) olduklarında **sahabenin ittifakı** da bilinmiş olmaktadır." (Minhâcu's-Sünne, 5/271) Dolayısıyla Haricîlerin tekfiri konusundaki ihtilaf sahabeden sonra meydana gelmiştir.

Yine Hattâbî (rahimehullah) Haricîlerin tüm sapıklıklarına rağmen kâfir olmadıklarında Müslümanların âlimlerinin icma ettiğini belirtmiştir. (Bkz: Fethu'l-Bârî, 12/300)

Görüldüğü gibi Haricîler, Müslüman oldukları kesin olan sahabe ve beraberindekileri şer'î delilleri yanlış anlama sonucu/batıl tevillerle tekfir edip kanlarını ve mallarını helal görmüşler, bunun üzerine İbn Abbâs onlara batıl içerisinde olduklarını izah etmiş, ancak buna rağmen hak yine de onlara kapalı geldiği, zihinlerindeki şüpheler tamamıyla gitmediği için sahabe onları tekfir etmemiştir.

c) Rafizîler: Rafizîler, Şia'nın birçok taifesinden bir taifedir. Evvela şunu belirtelim ki, Şia gruplarının hepsi aynı mertebede olmayıp şu üç kısım altında değerlendirilir:

1) İttifakla kâfir olan Şiiler. İsmâîliyye, Nusayrîler ve Karâmita bu kısma giren Şia gruplarıdır. (Bkz: Minhâcu's-Sünne, İbn Teymiyye, 3/452) Bunlara "Ğulâtu's-Şîa" (Şia'nın aşırıları) denilir.

2) İttifakla kâfir olmayan Şiiler. Bunlar ise, Ebubekir ve Ömer (radiyallahu anhumâ)'ya sövmeksizin Ali (radiyallahu anh)'ı ikisinden üstün tutan Şiilerdir. (Bkz: Mecmûu'l-Fetâvâ, İbn Teymiyye, 3/351) Lakin bu, onların bid'at ehli olmadıkları anlamına gelmemektedir. (Bkz: A.g.e, 12/486) Bunlara "eş-Şîatu'l-Mufaddile" (üstün tutan Şiiler) denmiştir.

3) âlimlerin muayyen olarak tekfir edilip edilmeyeceklerinde ihtilaf ettiği Şiilerdir ki, bunlar 12 imamın hata ve günahıtan masum olduklarını iddia eden 12 imamcı Rafizîler'dir.

Ulemanın tekfirlerinde ihtilaf ettiği bu kimseleri Şeyhu'l-İslam İbn Teymiyye (rahimehullah) şöyle tanıtmıştır: "Rafizîler, Ebubekir'i, Ömer'i, Osman'ı,

*muhacir, ensar ve Allah'ın kendilerinden razı olup kendilerinin de Allah'tan razı olduğu bu kimselere ihsan ile tabi olanların genelini tekfir ettiler. Mütekaddim ve müteahhir'den olan Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'in ümmetinin çoğunu tekfir ettiler... İslam dininin önemli şahsiyetlerini tekfir ederler... Kendilerinden ayrılan kimselerin kanlarını helal görür ve mezheblerini cumhurun mezhebi diye isimlendirirler... (Tekfir ettikleri kimselerin) küfürlerini Yahudi ve Hristiyanların küfründen daha katı görürler. Çünkü onlara göre Yahudi ve Hristiyanlar aslî kâfir olup bunlar ise mürteddirler. Riddet küfrü ise icma ile aslî küfürden daha katıdır. Bu sebeptendir ki onlar (kâfir Tatarların meliki Cengizhan'a yardım ettikleri gibi) Müslümanların aleyhine kâfirlere yardım ederler... Dolayısıyla bunlar zarar bakımından dine ve ehline karşı Haricîlerden daha şiddetli ve İslam hükümlerinden daha uzaktırlar... İnsanlar hakkında aşırıya gitmede, bid'at olan ibadetlerde, **(örneğin ölümlerden yardım istemeleri gibi) şirkte -ki Rafizîlerin kabirleri ve ölümleri aşırı derece tazim ettikleri bilinen bir husustur-**, ve daha başka şeylerde aşırıya kaçma noktasında Hristiyanlara benzerler... Ortaya çıkmaktadır ki bu kimseler, (kendisini İslam'a nisbet eden) heva ehlinin genelinden daha şerli ve kendileriyle savaşılmayı Haricîler'den daha çok hak edenlerdir." (A.g.e, 13/477-483) Bir başka yerde ise İbn Teymiyye şunları söylemiştir: "Rafizîlerin sözünün aslı şudur; Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) özü ortadan kaldıracak şekilde açıkça Ali (radiyallahu anh)'ı göstermiş, O'nun masum bir imam olduğunu belirtmiştir. Kim O'na muhalefet ederse kâfirdir. Muhacir ve ensar ise Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'in bu sözünü gizlemişler ve masum olan imamı reddetmişler, hevalarına uymuşlar, dini tebdil etmişler, şeriatı değiştirmişler, zulmetmişler, hakka tecavüz etmişlerdir. On küsur veya daha fazla kişi hariç hepsi bunu (Ali'nin imamlığını) reddetmişlerdir. Sonra diyorlar ki: 'Ebubekir, Ömer ve benzerleri aslında baştan beri münafık idiler.' Şöyle de diyorlar: 'Onlar iman ettiler sonra kâfir oldular.' Rafizîlerin çoğu, görüşlerine muhalefet edenleri tekfir ederler. Kendilerini mümin, kendilerine muhalefet edenleri ise kâfir olarak isimlendirirler. Görüşlerinin zahir olmadığı İslam şehirlerini, müşriklerin ve Hristiyanların şehirlerinden daha kötü bir halde olan riddet diyarı olarak görürler. Bu sebeple Müslümanların aleyhine Yahudileri, Hristiyanları ve müşrikleri dost edinmektedirler..." (A.g.e, 3/356)*

İşte vasıfları bu şekilde olan Rafizîlerin muayyen tekfirinde ulema ihtilaf halindedirler. Genel bir hüküm olarak onları bid'at, heva ve sapıklık ehli Müslümanlar olarak görüp tekfir edilmelerinin, tekfirin şartlarının yerine gelip manilerinin ortadan kalkmasına bağlı olduğunu söyleyen âlimlerden biri de Şeyhu'l-İslam İbn Teymiyye'dir.

İbn Teymiyye (rahimehullah), içlerinde Ebubekir, Ömer, Osman gibi

şahsiyetlerin de bulunduğu sahabenin ve onlara güzellikle tabi olan Müslümanların/ümmet-i Muhammed'in genelini tekfir edip kanlarını helal gören, Müslümanların aleyhine kâfirlere yardım eden, Haricilerden daha kötü bir durumda olan, ölümlerden yardım istemek gibi Allah'a şirk koşan, çoğunluğu kendi dışındakilerin kâfir olduğunu iddia eden olarak nitelendirdiği, sahabe'ye lanet eden ve onları kötüleyen şirk ve bid'at ehli Rafizîler için şunları söylemiştir: **"Müslümanların bid'at ehli olanlarından Rafizîler, Cehmiyye ve başkalarından birçok kimse kâfirlerin beldelerine gitmiş ve onların vesilesiyle birçok kimse Müslüman olmuş, bu sebeple de faydalanmış ve bid'atçı Müslümanlar olmuşlardır. Bu, onların kâfir olarak kalmalarından daha hayırlıdır."** (A.g.e, 13/96)

İbn Teymiyye başka bir yerde Rafizîler'in, imamlarının masum olduğu görüşlerinden bahsederken şöyle demiştir: "...İşte bu, (on iki) imamcı Rafizîlere has olan (bir inançtır.) Bu, hiçbir kimsenin; ne Zeydiyye olan Şia'nın, ne de Müslümanların diğer fırkalarının kendilerine ortak olduğu bir inançtır. Bu sadece, Ubeydoğullarının masum olduğunu söyleyen... İsmâîliyye gibi kendilerinden daha şerli olanların da inancıdır. Bunlar (yani İsmâîliyye) mülhid münafıklardır (kâfirlerdir.) 12 imamcı İmâmiyye (yani Rafizîler) onlardan çok kere daha hayırlıdır. Zira **İmâmiyyenin içinde, cehaletlerinin ve sapıklıklarının aşırılığı ile birlikte bâtinen ve zahiren Müslüman kimseler vardır.** Bunlar zındık münafıklar değillerdir. Lakin onlar **bilmemişler**, sapmışlar ve hevalarına tabi olmuşlardır. Onların bâtinî davetlerinin hakikatini bilen büyük imamları zındık münafıklardır. **Ancak onların durumunu (davetlerinin hakikatini) bilmeyen avamlarına gelince bunlar ise müslümandırlar.**" (Minhâcu's-Sünne, 2/452)

Yine İbn Teymiyye Haricîler, Rafizîler ve onlar gibi fırkalar hakkında konuşurken şunları kaydetmiştir: "... Onların tekfir edilmesi ve ebedi (cehennemlik) olacaklarına hükmedilmesine gelince, bu konuda âlimlerin meşhur iki görüşü vardır. Bu iki görüş aynı zamanda İmam Ahmed'ten de (rahimehullah) rivayet edilmiştir. Bu iki görüş, Haricîler, Rafizîler ve benzerleri hakkındadır. **Sahih olan** şudur; bunların Rasûl'ün getirdiklerine muhalif olduğu bilinen sözleri **küfürdür**. Keza bunların, kâfirlerin Müslümanlara yönelik yaptıkları cinsten olan filleri de **küfürdür**. Bunun delillerini başka yerlerde zikrettim. **Lâkin, onlardan muayyen birinin tekfir edilmesi ve cehennemde ebedi kalacağına hükmedilmesi, tekfirin şartlarının sabit olup engellerinin ortadan kalkmasına bağlıdır...**" (Mecmû'u'l-Fetâvâ, 28/500)

Başka bir yerde ise İbn Teymiyye, fasık ve bid'atçının arkasında kılınan namazın batıl olmayacağını, şayet bunların arkasında namaz kılmayı terk

etmekte (günahından dönmesi gibi) bir maslahat varsa o halde arkalarında namaz kılmanın mekruh olacağını, ancak arkalarında namaz kılınmadığı takdirde Cuma veya cemaat namazı fasık ve bid'atçı olmayan birinin arkasında da eda edilemeyecekse o zaman bunların arkasında namaz kılmayı terk etmenin bid'at bir davranış olacağını belirttikten sonra şöyle demiştir: "Aynı şekilde şayet imam, emir sahiplerinin tayin ettiği biriyse ve onun arkasında namazı terk etmekte bir maslahat da yoksa o halde onun arkasında namazı terk etmek gerekmez... Bütün bu söylediklerimiz, kendisinden bir fık'ın veya **Rafizîlerin** ve Cehmiyye'nin bid'atı gibi Kitab'a ve Sünnet'e aykırılığı ortada olan bir bid'atın sadır olduğu kimse (imam) hakkındadır." (A.g.e, 23/354) Şayet İbn Teymiyye Rafizîleri muayyen olarak tekfir etseydi onların arkasında kılınan namazın batıl olduğunu söylerdi. Zira kâfir bir imamın arkasında kılınan namaz malum olduğu üzere sahih değildir.

Şeyh Ebu'l-Velîd el-Ensârî (hafizahullah) "[Şia Gruplarından Rafizîlerin Hükümü](#)" başlıklı cevabında şunları yazmıştır: "Mecmû'u'l-Fetâvâ"da (32/61) geçtiği gibi Şeyhu'l-İslam İbn Teymiyye'ye (rahimehullah) 'Rafizîlerle evlendirilebilir mi?' diye bir soru sorulmuş, cevabında şöyle demiştir:

"Katıksız Rafizîler heva, bid'at ve sapıklık ehlidirler. Müslümana, velisi olduğu kadını bir rafizîyle evlendirmesi doğru olmaz. Ama şayet kendisi bir rafizî kadınla evlenirse bakılır; eğer o kadının tevbe etmesini umuyorsa nikah sahih olur, aksi halde o kadını nikahlamayı terk etmek efdal olandır, ta ki çocuğunu ifsad etmesin/bozmasın. Allahu A'lem."

Şeyh'in (rahimehullah) bu sözleri, katıksız Rafizîlerle aşırı olmayanlarını (görüşlerine aşırılık karıştırmamış olanları) kastettiğine yorumlanır. **Bu sözlerinde, Rafizîlerin avamı için İslam'ın aslıyla hükmetmeyi benimsediğine işaret vardır.** Bu sebeple de tevbe edeceğini ummakla birlikte onlardan bir kadını nikâhlamaya cevaz vermiştir. Ancak onların erkekleriyle evlendirmeyi ise men etmiştir. Çünkü bilinmektedir ki, bid'atçının hali fasığın halinden daha şiddetlidir/kötüdür ve bir de kadının kocasından etkilenmesi durumu vardır.

Şeyh (rahimehullah) "es-Sârimu'l-Meslûl"da bunların ğulâtının (aşırılarının) küfrünü ifade etmiştir. Mesela Cibril'i hata etmek ile (yani peygamberlik görevini haşa Ali -radiyallahu anh-'a verecekken Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e vermekle) itham edenler veya Âişe (radiyallahu anha)'yı Allah'ın O'nu kendisinden beri kıldığı şeyle suçlayanlar veya Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'in vefatından sonra azı dışında sahabenin hepsinin küfre girdiğini iddia edenler gibi. Bu fetvanın benzeri (Hanbelî mezhebi kitaplarından biri olan) "Metâlibu Uli'n-Nuhâ"da geçmektedir...

Görüldüğü gibi Şeyh (rahimehullah) Rafizîlerin aşırı olanları ile diğerlerinin arasını ayırmıştır. İlkler kâfir, diğerleri ise değildir.”
(Şeyh Ebu’l-Velîd’in sözleri burada bitti.)

İbn Teymiyye’nin (rahimehullah) aktardığımız bu sözlerine binaen şunu rahatlıkla diyebiliriz ki; İbn Teymiyye’nin Rafizîleri muayyen olarak tekfir ettiğine dair ileri sürülen sözleri, bu naklettiğimiz sözleriyle beraber incelendiğinde;

ya “mutlak tekfir” içerikli olan sözlerdir,

ya Ali (radiyallahu anh)’ın ilah olduğu veya peygamberin aslında Ali (radiyallahu anh) olup Cebrail (aleyhisselam)’ın bu konuda hata ettiği veya Kur’ân’ın tahrif edildiği veya Âişe annemizin -haşa- zina ettiği inançları gibi tevhidin aslını/temelini bozan veya avam-havas bütün müslümanlar tarafından zorunlu olarak bilinen kesin ve açık bir hakka aykırı olan batıl inançlara sahip Rafizîlerin aşırıları hakkında sözlerdir,

ya haklarında tekfirin şartlarının gerçekleşip engellerinin kalktığı kimselerle alakalı sözlerdir,

ya da bunlardan başka yorumlara çekilmeye müsait olan sözlerdir.

Şeyh Ebu’l-Velîd, sözü geçen cevabında 4 mezheb ve Osmanlı ulemasının ve diğer âlimlerin fetvalarıyla Rafizîlerin hükmünü açıklamıştır. Bu cevabı okumak için bakınız: [“Şia Gruplarından Rafizîlerin Hükmü”](#)

Şeyh Ebu’l-Velîd’in bu cevabında geçen önemli iki cümle şöyledir:

“Bil ki; Bugünkü Rafizîler geçmişte üzerinde bulundukları durumdan daha tehlikelidirler... Bütün bunlarla birlikte günümüzdeki Rafizîler ile haklarında Şeyhu’l-İslam İbn Teymiyye’nin ve başka imamların (rahimehumullah) fetva verdiği Rafizîlerin arasında uzak bir fark olduğuna kesin olarak hükmedilir.”

Devam Edecek İnşâallah...

Ve’l-hamdu lillâhi Rabbi’l-âlemîn.